1849. N°. 15

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 29 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 October.

Wij vernemen, dat het Studentencorps besloten heeft, ter viering van het 275-jarig bestaan der Hoogeschool in het aanstaande jaar, eene Maskerade te houden, voorstellende: *den intogt van Frederik Hendrik binnen 's Hertogenbosch in 1629.* Deze Maskerade zal echter niet op den dies natalis der Hoogeschool, 8 Februarij, maar op een nader te bepalen dag in de maand Junij gehouden worden.

— De *Staats-Courant* thans de benoeming vermeldende van den Heer W. Wolters, tot Ridder der orde van den Ned. Leeuw, voegt er bij, dat Z. M. hem die orde heeft geschonken, tot vereering van den ijver en de bekwaamheid door hem voortdurend aan den dag gelegd in de beoefening en uitbreiding van het vak zijner industrie.

— Het *Handelsblad* bevat den volgenden brief van den Hoogl. Thorbecke:

»Zoozeer als iemand, besef ik mijn pligt, om eene openbare verklaring te geven van de Ministeriele krisis, voor zooveel ik er in was betrokken. Mijn zwijgen voor het oogenblik zult gij weten te waarderen. Zoodra het tijd is, in allen gevalle zoodra de Kamer weder opengaat, hoop ik dien pligt naar eisch te vervullen.

»Ik laat aan u over dezen brief te plaatsen, en heb de eer met de meeste achting te zijn, enz.

— In ons nommer van den 22sten dezer hebben wij een berigt geplaatst uit de *Haarl. Cour.*, waarbij gemeld werd dat de Ministers van Binnenl. Zaken en Herv. Eeredienst, den Stedelijken Raad en den Kerkeraad een plan van bemiddeling hadden toegezonden; doch dat dit plan, bij den Kerkeraad aangenomen, bij den Raad was afgewezen. Dat later een voorstel van het Raadslid Mr. H. Gevers, om twee onzijdige personen buiten Leyden te benoemen, ten einde een plan van schikking te beramen mede in den Raad om onderscheidene redenen was verworpen.

Wij hadden dit stuk als een eenvoudig verslag behelzende, overgenomen. Later heeft men gemeend, dat dit berigt aanleiding zou geven tot het denkbeeld, dat de Regering ongenegen zou zijn tot eenige schikking, en verlangde men in ons blad ook de opname van de in de *N. Rott.* en *Arnh. Cour.* dezer dagen ingezondene stukken. In die overname echter kunnen wij, bij de niet te voorziene moeijelijkheden waarin wij zulks eens doende, later zouden kunnen worden gewikkeld, niet treden; maar, daar we ten opzigte van beide partijen gaarne van onze onpartijdigheid laten blijken, wel mededeelen dat in die ingezondene stukken vermeld staat, dat »ten gevolge der tegenkanting van de zijde dergenen, die in den Raad de zaak van den Kerkeraad zijn toegedaan, het genoemde voorstel bij meerderheid van ééne stem is afgestemd."

Volgens hetgeen wij uit een goede bron omtrent die stemming vernamen, zijn er van de 21 tegenwoordig zijnde leden uit den Raad tien geweest, die zonder de partij van het Huiszittenhuis toegedaan te zijn, vóór het voorstel van den Heer Gevers hadden gestemd, waaruit dus, ieders overtuiging overigens daargelaten, waaromtrent ons geen oordeel voegt, blijkt dat bij tien Heeren geene ongezindheid bestond om nadere schikking te beproeven.

— Den 25sten heeft de vroeger aangekondigde tentoonstelling van vee, bij de afdeeling Delft der Hollandsche maatschappij van landbouw, te Delft plaats gehad. Het aantal aangebragte beesten was vrij talrijk, en eene groote menigte bezoekers deed van hunne belangstelling blijken. Alle lof komt aan het Bestuur der afdeeling toe voor de goede inrigting en voor de belanglooze wijze, waarop door hen grootendeels is voorzien in de uitgeloofde eereprijzen, terwijl het vee kosteloos tot de tentoonstelling werd toegelaten door de bereidwilligheid van een der leden.

— Een bureau-chef der Belgische bank heeft voor eene waarde van bijna 300,000 fr. ontvreemd; hij is voortvlugtig.

's GRAVENHAGE, 27 October.

Z. M. heeft aan den Vice-Admiraal J. C. Rijk, als voormalig Minister van Koloniën, op zijn verzoek een pensioen verleend van f 5,000, zijnde hij tevens eervol uit het corps officieren der Nederlandsche Marine afgevoerd, onder dankbetuiging voor de veeljarige goede diensten door hem aan den lande bewezen; blijvende hij evenwel bestendig als 's Konings Adjudant in Buitengewonen Dienst en als zoodanig gevestigd tot het dragen van de uniform voor dien rang bepaald.

— Door Z. M. is de Regeringsraad de Heer M. von Gagern, benoemd tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

— De *Staats-Courant* behelst wederom niets ten aanzien der Ministeriele crisis.

De *Nieuwsbode* deelt mede, dat Z. M. den President der Tweede Kamer, tot heden, niet bij zich heeft *ontboden*, *noch hem onmiddelijk eenigen last heeft opgedragen.*

— Er waren heden namiddag geruchten in omloop, volgens welke de zamenstelling van een nieuw Ministerie andermaal achteruit zou zijn gegaan, en waardoor het wederom onzeker is, of die zamenstelling spoedig zal plaats hebben. Men zeide namelijk, dat ook de Heer van Goltstein zich, in den tegenwoordige stand der zaken, aan de vorming van een nieuw Ministerie had onttrokken.

— De Heer Bruce heeft de residentie verlaten en is naar Zwolle teruggekeerd.

— Het berigt, dat onze Gezant te Beijeren zou teruggeroepen zijn, en die post niet meer vervuld worden, wordt uit Munchen, van den 20sten dezer, stellig tegengesproken.

— Aanstaanden Donderdag, den 1sten November, des avonds ten half acht ure, zal aan het locaal der Armen-inrigting, ingang op de Heerengracht, voor dit jaar de eerste vergadering gehouden worden van de 's Gravenhaagsche afdeeling der Vereeniging *tot afschaffing van den sterken drank.* Men verneemt dat deze Vereeniging, zoo wel hier als elders, steeds in bloei toeneemt, en men zich alreeds in menig opzigt over haren weldadigen invloed mag verheugen. De beste aanbeveling voor deze Vereeniging is te vinden in het verslag der commissie, van den 12den September jl., in de Tweede Kamer der Staten-Generaal uitgebragt, omtrent den staat van het Armwezen over 1847: »Gevoegelijk zou ook hieronder gebragt moeten worden het Genootschap tot wering of afschaffing of wering van het misbruik van sterken drank, dat in de laatste tijden eene niet onaanzienlijke uitbreiding gekregen heeft, reeds in vele plaatsen zijnen gezegenden invloed doet gevoelen, en allezins de hooge belangstelling van de Regering en het edele doel der Natie waardig is."

Het is de eerste, maar waardige hulde, in een openlijk staatstuk aan de Vereeniging toegebragt.

AMSTERDAM, 26 October.

Alhier is eene school opgerigt voor het kunstmatig kerkgezang, waar geheel kosteloos onderwijs wordt aangeboden aan jongelieden, inzonderheid die tot de Hervormde, maar ook die tot de andere Protestantsche gemeenten behooren, en bij voorkeur aan zeer jonge, van hun 10de tot hun 14de jaar. De Heer van Eyken, Organist der Remonstrantsche kerk, opent met 1º. November eerstkomende een' orgel-cursus, waartoe hem het gebruik van het orgel in genoemde kerk vergund is.

— H. v. R. deelt in de *N. Rott. Cour.*, naar aanleiding der berigten, nu en dan in de vreemde dagbladen vermeld, nopens de eerlijkheid van dezen of genen werkman, van spoorwegbeambten, enz. mede, dat ook hier soortgelijke voorbeelden van pligtbetoon en eerlijkheid dikwijls voorvallen, hoewel er dan ook niet opzettelijk zooveel ophef van wordt gemaakt. Zoo was het voor eenige maanden aan een zijner vrienden gebeurd, dat hij eene portefeuille met een bankbriefje van f 1000 en verscheidene coupons in een wagen van de Hollandsche spoorwegdienst liet liggen, en zulks op de eerste aanvrage terug bekwam; terwijl dit zoo natuurlijk werd gevonden, dat men zelfs weigerde daarvoor eenige belooning te ontvangen. Den schrijver gebeurde hetzelfde met f 100 aan goud. Hij kreeg die som ongeschonden, op dezelfde wijze terug. Wat sterker is, hij herinnerde zich, dat hij eenige jaren geleden een gouden horologie met dito ketting verloor; het werd door een bedelaar gevonden, welke het hem terugbragt, op de eerste kennisgeving door den omroeper.

ARNHEM, 24 October.

De vergadering der *Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst*, den 22sten en 23sten dezer alhier in het gebouw Musis Sacrum gehouden, heeft ten volle aan de verwachting beantwoord. De eerste bijeenkomst, welke den 22sten des avonds ten 6 ure plaats had, werd geheel aan de wetenschap gewijd; verschillende leden deden belangrijke mededeelingen, waarvan de meeste, zoowel door haren inhoud als door de wijze op welke zij werden voorgedragen, de aandacht ten hoogste boeiden; de beraad-

slagingen door deze mededeelingen uitgelokt, getuigden van den wetenschappelijken zin en de humaniteit der leden. Na den afloop der werkzaamheden bleef men vriendschappelijk bijeen.

Gisteren morgen werd de algemeene vergadering gehouden. De President van het hoofdbestuur, de Heer Schneevoogt, opende haar met eene sierlijke rede, waarin hij het groote nut aantoonde, hetwelk de maatschappij aan de geneeskundige staatsregeling, de geneeskundige wetenschap en de geneeskundigen zelven zal aanbrengen. Daarna gaf de Secretaris van het hoofdbestuur, de Heer Ramaer, een uitvoerig verslag van den staat der maatschappij, zoowel van de eerste pogingen, welke tot hare oprigting gedaan zijn, als van haren tegenwoordigen toestand, benevens van de werkzaamheden der verschillende afdeelingen; uit dit verslag blijkt, dat de maatschappij thans 23 afdeelingen heeft, die te zamen ongeveer 700 leden tellen. Na vele en gewigtige beraadslagingen, had de benoeming van het hoofdbestuur plaats, tot welke met bijna eenparige stemmen gekozen waren de Heeren: D^r. Schneevoogt, D^r. Heije, D^r. Sybrandi, Chirurgijn Vollenhoven, te Amsterdam, D^r. Ramaer, te Zutphen; Prof. G. J. Mulder, te Utrecht; D^r. Molenwater, te Rotterdam; D^r. Evers, te 's Gravenhage; D^r. Homoet, te Arnhem; Dr. Ali Cohen, te Groningen, en Prof. Donders, te Utrecht.

Ten 6 ure sloot de President deze in vele opzigten zoo belangrijke vergadering, waarna de leden zich aan eenen gemeenschappelijken maaltijd, in het hôtel Bellevue vereenigden.

In het volgende jaar zal de bijeenkomst te Utrecht worden gehouden.

ASSEN, 24 October.

Het hert, waarover melding is gemaakt, is in de nabijheid van Anderen geschoten. Een man, aldaar in het veld werkende, bespeurde het en gaf daarvan kennis aan den jager J. Reinders; deze begaf zich met vier ingezetenen op weg en toen hij het in het oog kreeg, liet hij deze mannen achterblijven, om hem, ingeval van nood bij te staan, en ging alleen voorwaarts. Zoodra het hert hem zag, kwam het in vollen ren op hem af, hij liet het tot op acht passen naderen, schoot toen en had het geluk, hetzelve voor in de borst te treffen, het bleef staan, wankelde en zeeg neder. Men schrijft den grooten haat van het hert jegens menschen toe aan de vele mishandelingen en plagerijen, waaraan het, nog in de kamp zijnde, van de zijde van arbeiders en jongens heeft bloot gestaan.

'sHERTOGENBOSCH, 25 October.

Den 22sten is alhier in de kracht zijns levens ontslapen Dr. C. H. J. Francken, Rector der Latijnsche Scholen alhier en Bestuurder van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant. In 1836 promoveerde hij aan de Hoogeschool te Leyden. Hier geplaatst, werd hij benoemd tot Lid der Prov. Commissie tot opsporing en bewaring van Monumenten en Oudheden in Noordbrabant. Zijne redevoering bij het Prov. Genootschap gehouden over het *Dualismus in de natuurgodsdienst der oude Germanen en zijn verband met de oud-Persische*, werd op veler verlangen in 't licht gegeven; weinig dagen vóór zijn dood maakte hij zich bij het Prov. Genootschap bekend als den schrijver der met de medaille des Genootschaps bekroonde prijsverhandeling over de Cimbren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 24 October.

De spoorweg van Dublin naar Cork is de vorige week over zijne geheele uitgestrektheid geopend. Er hadden bij die gelegenheid feesten plaats, aan welke de Lord-Luitenant van Ierland heeft deelgenomen.

— Heden is voor het eerst geen Cholera-geval van hier en uit den omtrek aangegeven.

— In de laatste dagen zijn hier aanzienlijke hoeveelheden aardappelen uit Nederland, België en Frankrijk aangevoerd.

— Te Dublin bestaat bij de Regering het plan om een groot getal posten op te heffen, die inderdaad *sinecures* zijn: men zou daardoor eene besparing verkrijgen van *ƒ*144,000.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 October.

De Voorzitter der Republiek heeft sedert zijne benoeming reeds 133 maal, den Ministerraad gepresideerd. — Hij bezoekt van tijd tot tijd fabrieken en inrigtingen van nijverheid en wordt er betamelijk doch zonder groote geestdrift ontvangen.

— Onruststokers zijn wederom aan den gang om het volk op te ruijen in oproerige geschriften, die zij aanplakken, en waarin zij de Regering aanvallen, als zou die de vestiging der Republiek te Rome verhinderd hebben. Er werden echter door de Regering bij den naderenden winter krachtdadige maatregelen genomen om de orde te handhaven. Al de forten der stad zullen gewapend en 100,000 man er ingelegerd worden.

— In de zitting der Wetgevende Kamer van den 24sten is besloten het voorstel om de vroegere verordeningen in te trekken, waarbij het verblijf in Frankrijk aan de Vorsten uit het geslacht der Bourbons en Orleans ontzegd wordt, niet in overweging te nemen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft de redenen welke de Regering bewogen, om, hoezeer zij zich in beginsel met dit voorstel vereenigde, toch er op aan te dringen, dat het voor het tegenwoordige niet in aanmerking genomen mogten worden, en hoofdzakelijk het volgende gezegd:

De wetten waarvan de intrekking wordt voorgesteld zijn niet nieuw. Onder het Keizerrijk heeft men gemeend het geslacht der Bourbons te moeten verbannen; gedurende de restauratie heeft men de familie Napoleon verbannen; na de revolutie van Julij werd de oudste tak der Bourbons; thans heeft men den toegang tot het Vaderland voor de familie des Keizers opengezet en de wetten ten aanzien der beide takken van de Bourbons gehandhaafd.

Wij weten dat er in die familien personen zijn die diensten aan het Vaderland bewezen hebben; anderen zijn te jong vertrokken dan dat men hun iets zou kunnen verwijten; maar wij gelooven niet dat men hun nu reeds de vergunning tot den terugkeer naar Frankrijk kan geven.

Het land is rustig; de nijverheid begint op onderscheiden punten te herleven; maar er heerscht nog zekere onbestemde onrust, eene nietige omstandigheid zou die kunnen verhoogen. Eerst door eene langdurige uitoefening der verkregen regten kan het vertrouwen zich bevestigen, en wij gelooven dat de aanneming der onderhavige voorstellen de bereiking van het doel waarnaar wij streven, zou kunnen vertragen.

Niet dat wij gelooven dat de Vorsten van het Huis Bourbon naar Frankrijk zouden terugkeeren om er tegen het beginsel van het algemeene stemregt zamen te spannen en het aan te randen; wij gelooven dat zij hier als goede en eenvoudige burgers zouden komen leven; maar wat zij zelven niet deden dat zou men in hunnen naam kunnen beproeven..... Er zijn gedeelten van Frankrijk waar de herinnering aan de Regering van den oudsten tak nog in aller harten levendig is. Dit is voorzeker een prijzenswaardig gevoel; maar heeft men geene reden om te vreezen, dat woelzieke lieden dat te baat zouden kunnen nemen, om in de streken onlusten aan te stoken, die men met geweld zou moeten onderdrukken?

Maar bovendien zou, in geval van aanneming van het voorstel, door sommige lieden, wier leerstellingen wij bestreden hebben, uw votum zoo verkeerd uitgelegd worden, dat zij niet zouden nalaten te zeggen, dat gij het Koningschap wilt herstellen.

In sommige departementen, waar vrede en rust heerschen, zou de aanneming van het voorstel het herstelde vertrouwen schokken. Om dat vertrouwen te verlevendigen hebben wij het mogelijke gedaan, hebben wij de goede verstandhouding tusschen de beide staatsmagten trachten te handhaven; die verstandhouding bestaat; gij hebt weinige dagen geleden een bewijs daarvan gegeven. Uw votum omtrent het Romeinsche vraagstuk heeft tot bevestiging van het vertrouwen meer bijgedragen, dan gij u kunt voorstellen. Wij hebben alle onze pogingen aangewend om dat doel te bereiken, en nu zou al wat gedaan is door de aanneming van voorhavige voorstellen weder afgebroken worden! Wij vragen u dus neemt dat voorstel niet in overweging; later, wanneer het geschikte tijdstip verschenen is, zal de Regering zich beijveren, om den tegenstand dien zij thans genoodzaakt is te bieden, wederom goed te maken.

Daarop is besloten met 484 tegen 103 stemmen, het voorstel niet in overweging te nemen.

— In de Zitting van den volgenden dag is het voorstel om aan de opstandelingen van 1848, amnesti te verleenen, nadat de Minister van Binnenl. Zaken Dufaure het insgelijks bestreden, met 419 tegen 182 stemmen afgewezen.

— Het gerucht van de benoeming van den Heer de Corcelles in plaats van den Heer de Falloux tot Minister voor het Onderwijs, schijnt zich meer en meer te bevestigen; maar men is het nog niet eens over de juiste beteekenis, die men aan deze keuze moest geven. Men meent dat de Heer de Corcelles in de Romeinsche zaak nagenoeg dezelfde beginselen van zijn voorganger zou aankleven. De laatste nieuwstijdingen uit Rome meldden, dat men de werken aan het Vaticaan voor de ontvangst van den Paus heeft geschorst, waaruit men dus opmaakt, dat de H. Vader vooreerst nog niet zal terugkomen.

De *Moniteur* bevestigt officieël de benoeming van den Generaal d'Hautpoul voor het Opperbevel voor het Fransche leger te Rome, in plaats van den Generaal Rostolan, op zijn verzoek teruggeroepen.

— De Keizer van Rusland heeft aan den beroemden schilder H. Vernet 100,000 fr. doen overmaken voor een onlangs naar Petersburg gezonden schilderij.

SPANJE.

MADRID, 19 October.

Gisteren werd in den Ministerraad de begrooting van 1850 goedgekeurd. Na den afloop der raadsvergadering begaven de Ministers zich naar hunne hotels, en maakten zich gereed voor de bijwoning der opera in den hof-schouwburg. Ondertusschen viel, naar men zegt, het volgende ten paleize voor:

Eergisteren had de Koningin tegen haren eersten mayordomo, den Graaf de Pino Hermosa, gezegd, dat het noodig was, dat het Ministerie veranderd werd, dewijl de Ministers aan den Koning niet behaagden. De Graaf meende dat zij schertste, evenwel sprak hij eenige woorden ten betooge van de diensten die het tegenwoordige kabinet bewezen heeft.

Zoo stonden de zaken, toen de Koningin gisteren avond een brief van den Koning ontving, die haar ten dringendste aanspoorde, »om zich zoo spoedig mogelijk los te rukken uit de klaauwen van Narvaez en zijne collega's." De Koningin deelde dien brief aan den eersten mayordomo mede, en voegde hem toe: »opdat gij zien moogt dat ik gisteren avond gelijk had, zie hier een brief van mijn waarden echtgenoot: deel hem mede aan uwen broeder, den Minister van Marine, die er op zijne beurt kennis van zal geven aan den President van den Raad." Dit vond op staanden voet plaats. Narvaez verzuimde geen oogenblik, zijne ambtgenooten bijeen te roepen, en er werd besloten het ontslag van alle leden van het Kabinet bij de Koningin in te dienen, uithoofde het bleek, dat het Kabinet het vertrouwen der kroon niet

meer bezat. Narvaez begaf zich naar het paleis en de Koningin ontving dat ontslag uit zijne hand; zij behield het, zeggende dat zij er op zou antwoorden.

De Ministers vertrokken; de Koning en de Koningin woonden de opera bij. Daarop het bewuste ontslag aangenomen zijnde, werd een nieuw Kabinet zamengesteld, waarvan President is en Minister van Oorlog, de Generaal Graaf Cleonard.

Brusselsche bladen melden echter dat dit Ministerie slechts weinige uren bestaan heeft, en toen weder door het oude is vervangen.

— Een brief uit Barcelona van den 18den meldt, dat de beruchte Lola Montes door haren echtgenoot den Engelschman Heald verlaten was, omdat hij vreesde dat zij hem in hare drift zou vermoorden, daar zij hem reeds te Perpignan met eene dolk eene wond had toegebragt.

ITALIE.

ROME, 16 October.

Het is niet waarschijnlijk dat de Paus hier zal terugkeeren voor dat de orde op goede gronden zal gevestigd zijn, en hij dus toegeeflijkheid en vergevensgezindheid zal kunnen toonen.

— De Regerings-Commissie der Kardinalen heeft besloten, dat jaarlijks voor een bedrag van 300,000 kroonen zal worden ingetrokken, aan republikeinsch muntpapier.

— Men verzekert dat de Toscaansche leening van 25 millioen fr. met het Nederlandsche huis Hope en Comp. gesloten is.

NAPELS.

15 October.

Bij Koninklijk besluit is het toezigt over de scholen weder geheel aan de geestelijkheid opgedragen. Alle schoolboeken moeten de goedkeuring der Bisschoppen hebben, en de onderwijzers mogen, op straf van ontslag, geene andere dan goedgekeurde boeken gebruiken. Ook hebben zij te zorgen, dat hunne leerlingen op de school geene onzedelijke boeken in handen krijgen.

— De Napelsche oorlogsvloot telt 41 schepen met 718 stukken, en wel 2 linieschepen, 5 fregatten, 2 korvetten, 5 brigantijnen, 11 stoom-fregatten, 4 stoom-korvetten en 12 andere stoom-vaartuigen.

— De inhechtenisnemingen hebben sedert eenige dagen opgehouden en de gemoederen zijn tot bedaren gekomen; de aanleiding tot deze gestrengheid blijft onverklaarbaar. Sommige der vertegenwoordigers van vreemde mogendheden hebben niet onverschillig kunnen blijven bij maatregelen, zoo bedroevend als de vervolging tegen de achtenswaardigste mannen des lands, en pogingen gedaan om hen aan de nasporingen der politie en aan de gevangenneming te onttrekken. Onder anderen heeft de Fransche gezant aan velen hunner de middelen verschaft om het land te verlaten. Een dertigtal heeft eene schuilplaats gevonden aan boord van de stoomboot Ariel, die hen naar Civita Vecchia heeft overgebragt.

— De *Tempo* heeft gisteren het lang verwachte besluit omtrent het bestuur van Sicilie, dat voortaan geheel van dat van Napels afgescheiden zal zijn, bekend gemaakt. Het eiland zal een vierde gedeelte in de gemeenschappelijke uitgaven, voor de civile lijst, en de departementen van oorlog en marine moeten dragen; een Stedehouder, hetzij een Prins uit den bloede, hetzij eenig aanzienlijk persoon, zal in naam van den Koning het eiland besturen en voorzitten in eenen raad, zamengesteld uit eenen Minister van Staat en onderscheiden Directeurs, belast met de Binnenlandsche aangelegenheden, de Politie, de Finantiën, de Justitie en de Kerkelijke zaken. Bovendien zal een bijzondere Minister voor de Zaken van Sicilië voortdurend bij den Koning te Napels verblijven.

PRUISSEN.

BERLIJN, 24 October.

De Regering heeft in de laatste dagen gedurig depêches ontvangen van den Gezant te Constantinopel, welke van zulk eenen ernstigen aard zijn geweest, dat het Ministerie zich de zaak bepaaldelijk heeft aangetrokken. Aan genoemden Gezant en aan dien te Petersburg zijn instructien gezonden, om al hunnen invloed aan te wenden, ten einde den vrede te behouden.

— De Gevolmagtigden van Hannover en Saksen hebben aan den Raad van Administratie kennis gegeven, dat zij naar hun Vaderland wederkeeren, nadat hunne Regeringen niet toegetreden waren tot het inzigt van Pruissen en de andere Staten, om den 15den Januarij bepaaldelijk vast te stellen als den dag van de verkiezingen voor het Volkshuis. De werkzaamheden van den Raad zullen echter door dit vertrek geen verlet lijden.

— In de omstreken van Potsdam hield zich op eene afgezonderde plaats eene vrouw onledig met de kunst van waarzeggen uit de kaarten, en misleidde bij herhaling de onkundigen, van wien zij voor hare profetiën 2 grosschen ontving. Aangeklaagd bij de regtbank aldaar, werd zij vrijgesproken, op grond dat het niet bewezen was, dat hare bezoekers inderdaad aan die waarzeggerijen hadden geloofd. Thans heeft het Hof van Appèl dit argument verworpen en haar veroordeeld tot 6 maanden tuchthuisstraf en openbare tentoonstelling.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 22 October.

— De Keizer heeft bij den Maarschalk Radetsky, voor zijn vertrek, een bezoek afgelegd, welk voorbeeld door al de hier aanwezig zijnde Aartshertogen gevolgd is.

— De zoo dreigende depêche van Lord Palmerston, (waarvan wij in ons vorig nommer gewaagden,) is door Lord Ponsomby niet aan den Vorst von Schwarzenberg medegedeeld, en inmiddels is een andere courier uit Londen aangekomen, met last om de meergemelde depêche *niet* aan het Oostenrijksche kabinet mede te deelen. Men houdt het daarvoor dat Engeland, ziende dat Frankrijk zich ongaarne aan zijne oorlogzuchtige politiek ten aanzien van het vraagstuk der uitlevering van de Hongaarsche vlugtelingen aansloot, en twijfelende, of het, wanneer het tot eenen oorlog mogt komen, wel op de opregte medewerking van de Fransche regering zou kunnen rekenen, besloten heeft zich meer inschikkelijk te betoonen.

Intusschen is aan den Admiraal Parker het bevel afgezonden om met zijn smaldeel naar den ingang der Dardanellen te stevenen.

— Ruim 800 schoolonderwijzers hebben eene petitie aan het Ministerie ingediend over 't schoolwezen, en daarin onder anderen verzocht: Staats-volksscholen. Toezigt daarop van wege den Staat. Een Lands-school-raad, en daarin bekwame mannen uit den onderwijzers-stand. Bezoldiging der onderwijzers door den Staat. Verantwoordelijke ondermeesters. Verlenging van den tijd der schoolpligtigheid voor de jeugd, de jongens tot aan het 15de, de meisjes tot aan het 13de jaar.

— De telegraphische linie tusschen deze stad en Munchen, zal tegen het einde van November voltooid zijn. Daar deze in verband wordt gebragt met die van Frankfort, zal men binnen weinige uren gemeenschap tusschen hier en laatstgenoemde stad kunnen onderhouden.

— De Hongaarsche uitgewekenen schijnen niet van geldelijke middelen beroofd; ten minste had, zoo men meldt, Klapka voor 200,000 thl. wissels op Engeland genomen.

— Graaf Bathyany, die onlangs de doodstraf met den kogel heeft ondergaan, was de kleinzoon van den Graaf Bathyany, die op den wereldberoemden Rijksdag te Presburg, alwaar Keizerin Maria Theresia om de hulp der Hongaren tegen het zegevierende leger van Frederik II bad, het onvergetelijke: *Moriamur pro regina nostra!* (Laat ons sterven voor onze Koningin!) uitriep. Deze kreet werd door de geheele Magnaten-Vergadering in geestdrift herhaald. De Hongaarsche edelen hielden woord: het Oostenrijksche Keizerrijk werd grootendeels door hunnen volhardenden moed gered. Maria Theresia benoemde den Graaf uit dankbaarheid in 1748 tot Palatijn van Hongarye.

De vader van den, den 6den Oct. te Arad opgehangen Hongaarschen Generaal Graaf Leiningen-Westerburg, een grijsaard van 80 jaren, die in Weenen als Luit.-Veldmaarschalk leefde, is op het berigt van den schandelijken dood van zijnen 30-jarigen zoon, gestorven. Deze oude krijgsman heeft als overste in Hollandsche en later in Fransche dienst gestaan. In 1791 keerde hij naar Duitschland terug. Ook hij stierf dus als een offer van den Hongaarschen opstand.

VEREENIGDE STATEN.

De grootste bron van bedrijvigheid voor de scheepvaart dezer Staten is gelegen in den toenemenden aanvoer van landverhuizers, die thans grooter is dan ooit. Van 1 April tot 30 Sept. jl. zijn te New-York aangekomen 163,196 passagiers, zijnde 896 per dag, hetgeen eene vermeerdering van 30,000 over gelijk tijdvak van het vorige jaar is. De aankomst te Boston, ofschoon lang niet zoo aanzienlijk, toont nog grooter verhouding ten voordeele van het tegenwoordig jaar, te weten 13,867 tegen 7,275 in het vorige jaar.

Het geheele getal landverhuizers, dat in 1848 in New-York is aangekomen, bedraagt 248,189, van welke 189,251 uit Ierland, namelijk 59,675 komende regtstreeks van daar en 129,576 van Liverpool.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 26sten October de Heer J. H. van Delden, van Deventer, in de Regten, met *Theses.*

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Herv. Gemeenten te Amsterdam, Eelde, Urk, Woudsend, Nederhemert, Wilnis, Baambrugge, Mastenbroek, en Uitwijk uitgebragte beroepen op DD. E. B. Swalue, Th. Dr. te Goes; P. K. Begeman, te Niezil; J. P. van Hall, vroeger te Kadzand, J. H. Seemerink, te St. Johannisga, en de Candidaten C. H. van Dam, B. van Hattem, P. M. Keller van Hoorn, J. M. Verff en S. G. E. Jorissen.

ROTTERDAM, 24 October. De Breede Kerkeraad der Nederd. Hervormde gemeente alhier heeft, uit het bekend gemaakte drietal Predikanten, heden beroepen, Ds. Walraven Franken Azn., te Waddingsveen.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON, M. POTTUM, — BECKER.

LEYDEN, 25 October 1849.

Heden overleed; na een langdurig en smartelijk lijden, mijne geliefde Dochter E. LE FEBURÉ, tot diepe smart van mij en mijne nog overige Kinderen, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 23 jaren.

LEYDEN, 25 October 1849. Wed. J. L. LE FEBURÉ, Geb. VEYLBRIEF, en Kinderen.

Den 27sten October 1849 overleed te LEYDEN, in den ouderdom van ruim 72 jaren, Vrouwe CATHARINA JOBINA PLEVIER, Wedue van den Wel-Ed. Geboren Heer Mr. PIETER VAN OUTEREN, diep betreurd door hare nagelatene Betrekkingen.

Tot onze bittere droefheid ontvingen wij heden de treurige tijding van het overlijden onzer hartelijk geliefde Behuwd-Moeder en Moeder J. SMIT, Wede. den Heer B. TIDEMAN, in den ouderdom van ruim 66 jaren, te *Apeldoorn*.

LEYDEN, D. L. VAN MARLE.
25 October 1849. J. VAN MARLE, TIDEMAN.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder Directie van den Heer A. PETERS.

Maandag 29 October 1849 (No. 8).

Een Huwelijk onder Lodewijk XV, Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Fransch van ALEX. DUMAS. *Nooit alhier vertoond.* Gevolgd door: ***Karolina of het Geldersche Landmeisje***, Blijspel in 1 Bedrijf naar het Fransch; *in vele jaren niet vertoond*, waarin Mejr. SABLAIROLLES in drie onderscheidene karakters zal optreden.

Aanvang ten ZES ure.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL
CONCERT,

WELK ZAL GEGEVEN WORDEN DOOR

A. J. C. KNIPPENBERG,

IN DE STADS-GEHOORZAAL,

Op Donderdag den 1sten November 1849,

des Avonds ten *zeven* ure.

En waarop zich, behalve den Concertgever (Piano), zullen laten hooren zijn Broeder G. KNIPPENBERG (Viool), en Mejufvrouw BERTHA RICHTER VON ILSENAU (von *Romani*), Eerste Zangeres aan de Hoogduitsche Opera te *Amsterdam*.

PROGRAMMA:

Eerste Afdeeling.	*Tweede Afdeeling.*
1. Ouverture.	5. Intermezzo van JOH. H. VERHULST.
2. Concerto Symphonie *Nationale Hollandaise*, van HENRI LITOLFF, voor Piano, uit te voeren door den CONCERTGEVER. A. *Maestoso.* B. *Presto.* C. *Andante.* D. *Allegro Vivace.*	6. Concerto voor Piano, van *C. M. von Weber*, uit te voeren door den CONCERTGEVER.
3. Aria uit de Opera: *die Nachtwandlerin*, gezongen door Mejufvrouw BERTHA RICHTER VON ILSENAU (von *Romani*).	7. **Op verlangen**, Concertino van *Stunz*, voor Clarinet, uit te voeren door den jongen Heer G. KNIPPENBERG.
4. Concerto Militaire, voor Viool van *Charles Lipinski*, uit te voeren door den Heer G. KNIPPENBERG.	8. Aria van *Beriot*, gezongen door Mejufvrouw BERTHA RICHTER VON ILSENAU (von *Romani*).
	9. Fantaisie Concertante pour Piano et Violon, sur des motifs de l'Opéra *les Huguenots*, par *Gregoir* et *Vieuxtemps*, uit te voeren door den CONCERTGEVER en zijn Broeder G. KNIPPENBERG.

☞ Toegang-Billetten zijn te bekomen tegen *ƒ* 1.49, bij de Muzijkhandelaren SCHREUDER en VAN BAAK, op de Botermarkt, en des avonds aan de Stads-Gehoorzaal.

J. H. VAN KERVEL, met zijn gezin deze Stad verlatende, nemen langs dezen thans gebruikelijken weg afscheid van hunne Geburen, Vrienden en Bekenden, in wier voortdurend aandenken en blijvende welwillendheid zij zich tevens aanbevelen.

Leyden, 29 *October* 1849.

ADMIRAAL TROMP is doordrongen van dankbaarheid aan *Leydens* ingezetenen, voor den veelvuldigen bijval die hij daar heeft mogen ondervinden, zoowel aan diegenen die hem bezocht hebben als voornamelijk aan die Heeren, die hem zoo vriendelijk aan hunne huizen den vrijen toegang hebben verleend, ook aan alle Societeiten. Hij heeft een uitstapje van 3 dagen naar *Amsterdam* gedaan, keert heden avond alhier terug, zal nog een paar dagen in het Logement aan den Burg vertoeven, en is aldaar te spreken of te ontbieden.

Heden Verkooping van het ANATOMISCH KABINET, nagelaten door wijlen **Prof. G. SANDIFORT,** benevens de CHIRURGISCHE INSTRUMENTEN, MICROSCOPEN, eene OCTANT, BEELDEN in GIPS, enz. enz.

☞ Plaats der Verkooping, Papegracht Wijk IV No. 592, des morgens *half elf ure*, en des namiddags *vier ure* precies.

Op Woensdag den 31sten October zal aan het *Verkoophuis* op de Hooigracht te *Leyden* worden verkocht:

MEUBELEN en INBOEDEL;

alsmede

BOEK- en KANKETBAKKERS GEREEDSCHAPPEN.

Alles op Dingsdag te voren te zien.

VERKOOPING in de Stads-Bank van Leening te Leyden, op Dingsdag den 13den November 1849, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Julij 1848.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

Heden ziet bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE te *Leyden* het licht:

LEERREDE

TER GEDACHTENIS VAN HET TWEEHONDERD-JARIG BESTAAN DER

MARE KERK,

over Psalm XXVI vs. 8,

gehouden den 14den October 1849, in de Avond-Godsdienstoefening aldaar,

DOOR

H. FANGMAN,

Predikant te Leyden.

(Uitgegeven ten voordeele van het Leydsche Predikanten Weduwen-Fonds.)

Prijs 40 *Cents.*

Een voortreffelijk middel voor scrofuleuze en met scorbutieke vochten behebte gestellen, ingeval van werkelijke scheurbuik, en alle mogelijke huidziekten, zijn de Zalf en Pillen van Holloway.

Lijders van dezen aard behoorden dadelijk gebruik van dezelven te maken, daar derzelver onfeilbare goede uitwerking hen spoedig van derzelver deugd zoude overtuigen. Ook zijn zij zeer aanbevelenswaardig voor soldaten en matrozen, welke soms in vreemde landen vertoevende, met huidziekten welke aan die vreemde luchtstreken soms eigen zijn, geplaagd worden, en welke door middel van die genoemde *Zalf* en *Pillen* spoedige genezing zullen erlangen. De *Zalf* overtreft ook alle andere voor *brand, wonden, als mede zeer schurft.*

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *ƒ* 0.90, *ƒ* 2.10, *ƒ* 3.30, *ƒ* 7.75, *ƒ* 15.50, *ƒ* 23.50.
Potjes Zalf à *ƒ* 0.90, *ƒ* 2.10, *ƒ* 3.30, *ƒ* 8.15, *ƒ* 15.90, *ƒ* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 27 October.

1ste Qualiteit van *ƒ* 34 tot *ƒ* 38. — 2de Qualiteit van *ƒ* 29 tot *ƒ* 32.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN,

Zaturdag 27 October.

Oude Witte Tarwe *ƒ* 8.80 tot *ƒ* 8.50. Nieuwe Tarwe *ƒ* 8.30 tot *ƒ* 8.00. Oude Rogge *ƒ* 5.00 tot *ƒ* 4.60. Nieuwe Rogge *ƒ* 4.80 tot *ƒ* 4.50. Gerst *ƒ* 4.20 tot *ƒ* 4.60. Haver *ƒ* 3.00 tot *ƒ* 2.60. Paardeboonen *ƒ* 4.30 tot *ƒ* 4.10. Duiveboonen *ƒ* 5.50 tot *ƒ* 5.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 26 OCTOBER.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½	pCt.	$52\frac{11}{16}$	53	$52\frac{13}{16}$
Dito Certificaten	〃 3	〃	$62\frac{11}{16}$	$63\frac{7}{8}$	$62\frac{11}{16}$
Dito dito	〃 4	〃	$81\frac{13}{16}$	$82\frac{1}{8}$	$81\frac{15}{16}$
Handelmaatschappij	〃 4½	〃	163		
Haarlemmermeer	〃 4½	〃	$100\frac{3}{8}$		
Aandeelen Rijn-Spoorweg	〃 4½	〃	$81\frac{5}{8}$		
BELGIE, bij ROTHSCHILD	〃 2½	〃	$45\frac{5}{8}$		
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	〃 5	〃	$9\frac{15}{16}$	$10\frac{1}{16}$	
Dito dito Onbep. Stukken	〃 5	〃	$9\frac{1}{2}$		
Dito Binnenl. à 6 m.	〃 3	〃	$25\frac{7}{16}$	$26\frac{3}{16}$	$25\frac{5}{8}$
Coupons Ardoins			$7\frac{1}{4}$	$7\frac{11}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	〃 5	〃	$31\frac{1}{4}$	$32\frac{1}{8}$	$31\frac{3}{8}$
Dito dito	〃 4	〃	$33\frac{3}{16}$	$33\frac{7}{8}$	$33\frac{1}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	〃 5	〃	$103\frac{1}{2}$		
Dito dito 1828 en 1829	〃 5	〃	103	$103\frac{1}{8}$	
Dito bij HOPE	〃 4	〃	$84\frac{1}{8}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co.	〃 4	〃	$82\frac{3}{4}$	$83\frac{3}{8}$	
Inschrijving in Assign.	〃 6	〃	$62\frac{3}{4}$		
OOSTENRIJK, Nieuwe Metall.	〃 5	pCt.	$87\frac{3}{4}$		
Oblig. Metalliek	〃 5	〃	$82\frac{7}{8}$	$83\frac{1}{8}$	
Idem	〃 2½	〃	$41\frac{1}{4}$	$42\frac{5}{8}$	
AMERIKA, Bankactiën			$3\frac{5}{8}$		

Prijzen van Coupons: Metalliek *ƒ* 27.50; Napelsche *ƒ* 24.75; Div. in £ *ƒ* 12; Eng. Russen *ƒ* 12; Fransche *ƒ* 56⅜ à ½; Belgische *ƒ* 56⅜ à ½; Pruissische st. 34½; Hamb. Russen st. 36½; Russen in Zilv. Roeb. st. 36¼; Poolsche in fl. st. 27½; Coup. Portug. 1. Jan. 1848 *ƒ* 19¾. per 2 £.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.